

ÅRSRAPPORT 2022

ÁRRAN
ÁRRAN
360°

INTERNÁŠUNÁLA SÁMI FILBMAINSTITUHTTA

INNLEDNING

ISFI's oppgave er å støtte og utvikle samiske filmskapere i hele Sápmi: Norge, Sverige, Finland og Russland. ISFI's rolle har styrket seg år for år og instituttet har målrettet utviklet og støttet samiske filmskapere ved å organisere kompetanseheving, internasjonal finansiering og åpnet veien for samiske filmskapere til store internasjonale filmarenaer.

ISFI's årsbudsjett i 2022 var 31 MNOK, hvorav 16.8 MNOK kom fra Kulturdepartementet via Norsk Filminstitutet. Vi tildelte totalt kr 14,8 MNOK i tilskudd til 23 filmer.

Året 2022 var et historisk år for den samiske filmindustrien på mange måter. På initiativ fra ISFI deltok samiske filmskapere på Veneziabiennalen med prosjektet Árran 360. Prosjektet var et samarbeid mellom OCA (Office for Contemporary Art Norway) og NFI. Unike samiske 360°-filmer ble vist for et internasjonalt filmpublikum i den høyteknologiske ÁRRAN lavvuen, som var spesialdesignet for visninger av 360 filmene. <https://www.nfi.no/aktuelt/2022/internasjonalt-storsatsning-pa-samisk-film-arran-360-pa-veneziabiennalen-i-2022>

I 2022 signerer ISFI og NETFLIX en samarbeidsavtale som åpner dørene til det internasjonale filmmarkedet for samiske filmskapere. Med Netflix sine cirka 230 millioner abonnenter har samiske filmer muligheten til å nå et stort internasjonalt publikum via Netflix strømmetjeneste. <https://www.screendaily.com/news/netflix-signs-partnership-with-international-sami-film-institute-exclusive/5173946.article>

Høsten 2022 relanserte vi vår egen strømmetjeneste, med unike samiske og andre urfolks filmer www.sapmifilm.com og utvidet sin strømmetjenesten utover de nordiske landene til Grønland og Canada. I løpet av 2022 ble plattformen redesignet slik at vi fikk tekniske løsninger for TVOD utleie av enkeltfilmer. I tillegg ble plattformen utviklet for å møte behovene til undervisning og skoler ved å legge til læremateriell for å støtte medieundervisning. I 2022 hadde sapmifilm.com over 100 filmer og abonnementene økte 150 % etter relanseringen.

Vi hadde premiere på en rekke filmer, blant disse tre dokumentarer i full lengde og to langfilmer som var dubbet til samisk. I tillegg produserte vi sammen med YLE drama pilotepisode og den følgende dokumentarepisoden for TV-serien YLE Storyhunters Sápmi.

Vi viser til Meld.St.30 « En fremtidsrettet filmpolitikk » Boks 10.2 Departementets konklusjoner om ISFI : «Tilskuddet til Internasjonalt Samisk Filminstitutt videreføres. Vilkår for bruk av det statlige tilskuddet utvides til også å åpne for at ISFI kan gi produksjonstilskudd til spillefilm og serier.»

Selvom ISFI har fått økt finansiering, så kan vi allikevel ikke ennå gi avgjørende produksjonstilskudd til samiske spillefilmer og serier.

ISFI FINANSIERING 2022

I 2022 mottok Internasjonalt Samisk Filminstitut statstilskudd på 16.8 MNOK fra det norske kulturdepartementet. Finansieringen har økt med 7.8 mnok fra året før.

Kulturdepartementet Norge	16.8 mnok
Kulturdepartementet Finland	500 000 kr
Sametinget	1.89 mnok
Internasjonale prosjekter (Árran360 og andre)	14 mnok
Total finansiering 2022	31 mnok

ISFI'S TILSKUDD TIL UTVIKLING OG PRODUKSJONER

I 2022 tildelte International Sámi Film Institutt utviklings- og produksjonstilskudd til 4 spillefilmer, 16 dokumentar- og kortfilmer og 3 TV-serier. Manusstøtte til 3 spillefilmer, 3 tv-serier og 1 kortfilm samt 1 dataspill.

ISFI har jobbet tett sammen med NRK Drama i utarbeidelsen av to TV-dramaproduksjoner. De er planlagt produsert i løpet av 2024.

Duottar Studio produserte en pilotepisode til TV serien Storyhunter Sápmi og en dokumentarepisode i samarbeid med YLE Drama i Finland. Samarbeidet var et kompetansetiltak hvor vi rekrutterte 9 nye samiske filmarbeidere og skuespillere, som fikk kompetanseheving gjennom denne produksjonen. YLE finansierte i sin helhet denne produksjonen.

PREMIERER OG FILMPRISER 2022

- Árran 360° immersive kortfilmer, Veneziabiennalen (rapport vedlegg1)
 - o Hans Pieski: Muohtačállmit
 - o Marja Helander: Áfruvvá
 - o Outi Pieski, Birit Haarla og Katja Haarla: Guhte Gulla
 - o Silja Somby: Daate Dijjen
 - o Ann Holmgren: Ovias
 - o Elle Márjá Eira: Eallu
 - o Liselott Wajstedt: Eadni
- Liselotte Wajstedt: Tystnaden i Sápmi
- John Erling Utsi og Georg Götmark: Rádji, dokumentar 58', vant Tromsøpalmen i 2022
- Lada Suomenrinne: Garja, kortfilm 5'
- Storyhunters Sápmi -pilot 28' + dokumentar 28' (Yle drama)
- Ritva Torikka: Paavvâl Taannâl Tiina – Rock-sä'mmlaš, dokumentar 50'
- Inga Elin Marakatt: Unborn Biru, 19' kortfilm (Arctic Chills AC) ble tatt ut til konkurranse programmet i Sundance Film Festival og vant Tromsøpalmen i 2023
- Liselotte Wajsted: Siri och den sista sommaren, kortfilm 15'
- Suvi West: Sámi AssimiNation, dokumentar 70'
- Harry Johansen: Šaamšik – Bestemors lue, dokumentar 60'
- Dubbing: Folk og røvere i Kardemomme by (nordsamisk) 90'
- Dubbing: Wolfwalkers (nordsamisk) 70'

Internasjonale produksjoner (Arctic Indigenous Film Fund)

- Marc Fussing Roschback: Imajuik, kortfilm 18', Grønland (Arctic Chills)
- Ipeelie Ootoova: Irninu Unikaara kortfilm 12', Nunavut/Canada (Arctic Chills)
- Nyla Innuksuk: Slash/Back 90' fiktion, Nunavut/Canada

ADMINISTRASJON

Kautokeino kommune (51 %) og Sametinget (49 %) er ISFI's eiere.

ISFI styre:

Tor Sara (NO) – styreleder

Oskar Njajta Östergren (SE) – styremedlem

Isak Ole J. Hætta (NO) – styremedlem

Anne Kirste Aikio (FI) – styremedlem

Gunn Britt Retter (NO) – styremedlem

ISFI har fire faste ansatte; direktør, filmkonsulent, administrasjonsleder og distribusjons rådgiver/Sápmifilm. I tillegg har ISFI i 2022 hatt følgende prosjektmedarbeidere: Teknisk leder Duottar Studio og Árran 360 prosjektleder.

Filmproduksjoner øker fra år til år og med det også de administrative oppgavene til ISFI, med oppfølging av tilskudd, prosjekter, distribusjon og prosjekter.

Samiske og andre urfolksfilmer er attraktive internasjonalt og vi opplever en økt forespørsel etter samiske filmer på filmfestivaler og ulike arrangementer. Dette viser behovet for å styrke ISFI's administrasjon og vårt internasjonale arbeid og nettverk.

DUOTTAR STUDIO

Duottar Studio er ISFI's datterselskap, men driver selvstendig virksomhet som skal bygge kompetanse innen dubbing og post-produksjon. Våren 2022 sto et nytt lydstudio ferdig. Studioet gir betydelig større muligheter for å øke filmtilbudet for samiske barn med dubbing av filmer til samisk. Duottar Studio er det nordligste Atmos-lyd studio og dette gjør det mulig å tilby kompetanseheving innen postproduksjon, film lydopptak og mix på høyt nivå for samiske filmer. Høsten 2022 hadde Duottar Studio en trainee som fikk opplæring i film redigering.

Duottar Studios åpning var i mars 2022, da arrangerte vi i samarbeid med NETFLIX et seminar i Kautokeino og presenterte mulighetene Duottar Studio gir til samiske filmskapere og Netflix sine internasjonale produsenter.

Dubbingarbeidet for animasjonsfilmene ble igangsatt rett etter åpningen og ekstern produsent og prosjektkoordinator fra Forest People var engasjert under dubbing produksjonene og ca 50 samiske stemmeskuespillere. I forbindelse med Folk og Røvere i Kardemomme by hadde vi også ekstern lydtekniker på opplæring i forbindelse med musikkproduksjonene til denne filmen.

BARN OG UNGE

Våre tiltak for barn og unge i 2022 var blant annet å øke tilbudet og arrangere mer enn 60 spesialforestillinger på skoler og språksentere.

Vi dubbet to animasjonsfilmer i full lengde for samiske barn:

- Rasmus. A. Sivertsen: Folk og Røvere i Kardemomme by (2022) Nordsamisk
- Tom Moore: Wolfwalkers (2020) Nordsamisk

Vi lanserte Sánit mini-series, 5 babyfilmer på Sápmifilm.com-plattform.

- Čuojanasat
- Logut
- Dinnggat
- Gaskavuohta
- Ivnnit

Gjennomførte aktiviteter ISFI 2022

Nr	Aktivitet – beskrivelse av planlagte faglige prosjekter og andre aktiviteter i 2022	Mål for aktiviteten – oppnådd / ikke oppnådd, samt ev. årsak for ikke oppnådd mål	Antall besøkende på aktiviteten	Resultater
1	Samiske filmer i TIFF	TIFF		
2	Storyhunters Sápmi	Produsere pilot til TV-serien	40	Ferdig pilot. Det skal produseres en TV-serie med 6 episoder i samarbeid med Duottar Studio og Yle Drama
3	Cannes Filbmafestivála	Synliggjøre urfolks produsenter i Arktisk	10	
4	Sámi Producers Lab	Styrke og rekruttere flere samiske filmskapere og produsenter	15	Workshop i samarbeid med Sámi Filbmabargiid Searvi
5	Netflix samarbeid	Åpne muligheter for samiske filmskapere til å samarbeide med Netflix	40	
6	Árran 360	Synliggjør innovative samiske filmer på Venezia biennalen.	100	Film visninger i samarbeid med Office for Contemporary Art Norway
7	Sapmifilm relansering	Fornye og relansere Sapmifilm trømmetjeneste	8	
8	Dubben	Dubbe filmene Wolfwalkers og Folk og røvere i Kardemomme by til nordsamisk	80	Filmene hadde premiere i 2022
9	Duottar Studio åpning og seminar	Åpning av Duottar Studio og filmfaglig seminar	100	Ble arrangert i april 2022

10	SPI Olsberg samisk filmrapport	Filmrapport som fokuserer på utviklingsmulighetene til samisk film	5	
11	AIFF fundraising	Arctic Indigenous Film Fund finansiering	20	Telefilm Canada har gitt 1.5 mnok til AIFF
12	ImagiNative Filmfestival	Delta og synliggjøre samiske filmer på verdens største urfolksfilmfestival	2	ISFI deltok i paneldiskusjoner og lanserte strømmetjenesten Sapmifilm i Canada
13	Oscar Akademi	Direktør invitert som medlem av Oscar -akademiet	1	Deltok på Oscar Akademi-møtet i Los Angeles og møte med Walt Disney
14	Budgeting and Scheduling workshop	Workshop for samiske produsenter	20	Del av Netflix samarbeidet
15	Árran 360 - 2023	Utvikle nye 360 filmer til Bodø 2024	10	Fortsettelse av ÁRRAN 360 prosjekt i Venezia. Arrangere filmvisninger i TIFF 2023, i Kautokeino 2023, i Bodø 2024 og i Australia 2025
16	Tilskudd til film	Støtte og utvikle filmnæringer	150	Separat oversikt med alle tilskuddene
Totalt		Gjennomført alle planlagte tiltak i 2022	601 totalt	Mange samiske filmskapere som vinner priser internasjonalt og høy aktivitet i forbindelse med kompetanseheving i samisk filmnæring

INTERNASJONALE PROSJEKTER

VENICE BIENNALE – DEN SAMISKE PAVILJONGEN / ÁRRAN 360°

ÁRRAN 360 var og er Internasjonalt Samisk Filminstitutt (ISFI) til nå mest ambisiøse prosjekt, med mål om å presentere ny samisk film for et globalt publikum på Veneziabiennalen, i samarbeid med Office for Contemporary Art Norway (OCA) og Norsk.

Filminstitutt (NFI), som en del av det utvidede programmet til The Sámi Pavilion på den 59. internasjonale kunstutstillingen på La Biennale de Venezia.

ÁRRAN filmer ble vist en høyteknologisk lávvu, bygget etter tradisjonell modell, men med en teknisk infrastruktur som muliggjør visning av filmer i 360-graders format. Filmlávvuen på San Servolo ble en visuell, teknisk, kunstnerisk og sosial manifestasjon av samisk films sterke utvikling de siste årene og lot unge filmskapere komme til orde på en internasjonal arena med gjennomslag og synlighet.

Internasjonal Samisk Filminstitutt (ISFI) har med denne satsningen synliggjort potensialet i ny teknologi innen samisk historiefortelling –en satsning som vil fortsette inn i framtiden seks unike samiske filmskapere fra hele Sápmi og seks filmskapere i Canada ble plukket ut til å skape nye verk til ÁRRAN 360°. Til sammen

synliggjorde de viljen til å utforske og undersøke nye formater for samisk og urfolkets historiefortelling, og sto for et filmatisk og digitalt pionerarbeid. Historiefortelling i 360-graders format har ikke tidligere blitt utprøvd i særlig grad, hverken nasjonalt eller internasjonalt, og filmene som ble vist i Venezia representerer i så måte filminnovasjon i et bredt perspektiv.

Árran 360° filmer

- Ann Holmgren Aurebekk, Ovias – En ung kvinne legger ut på en reise inn i en drømmeaktig annen verden for å oppdage at hver lille handling vi gjør i denne verden har en direkte resonans i en myriade av andre riker.
- Elle Márjá Eira, Eallu girdnu – Reindeer corral – Stående i hjertet av girdnuen (reininnhegningen) omgitt av reinsdyr som beveger seg i en sirkelbevegelse, vil betrakteren oppleve en følelse av de store kreftene som eksisterer i hjertet av reindriften.
- Hans Pieski, Muohtačalmmit – Den enorme kraften til vann og menneskers avhengighet av det vil bli betraktet i dette surrealistiske videokunstverket.
- Liselotte Wajstedt, Eadni – Mother – Háldi er et skogsdyr som kan lokke barn inn i skogen. Er det bare en del av samisk mytologi eller er det like ekte som deg og meg?
- Marja Helander, Áfruvvá – Mermaid – Áfruvvá er et samisk sjøvesen, spøkelset til en druknet person. Hun lengter etter varme og dukker opp fra havet til en verden blottet for mennesker og opplever menneskeheten gjennom et forlatt museum.
- Siljá Somby, Daate Dijjien - Etter at en hellig samisk tromme er bortført av en kristen prest, blir vi tatt med på en reise utover rom og tid som avslører mer om trommens medfødte kraft.

Augmented Reality AR har vært en viktig del av ÁRRANs teknologiske utprøving og utforskning. ÁRRAN fasiliterte utviklingen av både Carola Grahns verk *The daughters of Maadteraahka*, og den interaktive guiden *Ráste*, skapt av Sissel Horndal.

I løpet av oppholdet i Venezia, gjennomført ett seminar med to paneler i samarbeid med Norsk Filminstitutt og Netflix. Seminaret var en offisiell del av

programmet til Venezia Filmfestival, noe som gjør ÁRRAN 360° til det første prosjektet noensinne som både er på kunstbiennalen og filmfestivalens program.

Árran 360 fikk mye internasjonal oppmerksomhet og presseomtaler og var også en del av Venice Film Festival offentlige program.

<https://www.euronews.com/culture/2022/09/04/indigenous-sami-cinema-meets-a-global-audience-in-venice>

NETFLIX samarbeid

ISFI og Netflix signerte en samarbeidsavtale i slutten av 2021. Den inneholder om produksjons- og kapasitetstreningssamarbeid, samt et praksisopplegg for samisk ungdom for produksjoner. For ISFI og samiske filmskapere er dette et viktig steg mot global distribusjon og storbudsjettfilmer.

Netflix samarbeidsavtalen inkluderer:

- Produksjonen av Stolen, en spillefilm basert på boken til Ann Helene Lestadius, som startet produksjonen høsten 2022 og skal spilles inn til våren og sommeren
- Budgeting & Scheduling workshop i November 2022
- Netflix Writer's Academy in februar-mai 2023, med pitching til Netflix I mai 2023
- Traineeprogram. Praksisplasser for samisk ungdom i Netflix-produksjoner

MARKEDSFØRING OG DISTRIBUSJON AV SAMISKE FILMER

ISFI har aktivt markedsført samiske filmer til ulike festivaler, deriblant Toronto Filmfestival og Nordisk Panorama. Dette arbeidet har gitt resultater og mange samiske filmer har blitt vist på filmfestivaler og scener internasjonalt. Vi har også prioritert våre egne samiske filmfestivaler som for eksempel Skábmagovat, som er en viktig arena for samiske filmskapere.

Samiske filmer er blant annet blitt vist på arrangementer som Nordic Museum 4th annual Sámi Film Festival i Seattle og samiske dager på British museum. Dette er arenaer som hvert år viser samiske filmer. ISFI har vært en aktiv deltaker i arrangering av filmvisninger og utforming av filmprogram for festivaler og arrangementer.